

24/40

Sala Filharmonii Śląskiej. Recital fortepianowy Henryka Sztompki. Program; 4 mazurki, 2 walce, Fantazja f-moll, Scherzo h-moll, Polonez fis-moll, Ballada f-moll.

W poprzednich programach koncertów poświęconych twórczości Szopena zwróciliśmy wiele uwagi na polonezy i etiudy. W dzisiejszym zajmujemy się formą muzyczną zwaną "ballada".

Słowo "ballada" wywodzi się ze starofrancuskiego "baller" - tańczyć. Jak łatwo z tego wywnioskować, ballada powstała we Francji. Była on pierwotnie pieśnią śpiewaną w tańcu. Niebawem przeszła do literatury. W poezji 14 i 15 wieku ballada oznaczała poemat o 3 strofach z refrenem. Inny charakter posiada t.zw. ballada romantyczna, oparta głównie o treść legendy i baśni o wybitnie ludowym zabarwieniu.

W muzyce z balladą spotykamy się ~~wtórnie~~ przed Szopenem w twórczości Schuberta i Loewe'go. Były to kompozycje do tekstu ballad literackich. Ich forma muzyczna zależała zatem od poezji. Znacząca rola twórcy ballady w znaczeniu utworu instrumentalnego, przypadła Szopenowi. Na powstanie tego typu dzieł w twórczości Szopena wpłynęła niewątpliwie romantyczna kultura literacka. Forma ballad szopenowskich zawiera wiele pierwiastków innych form muzycznych jak pieśni, rondo, sonaty i wariacji.

Z wszystkich czterech ballad g - moll, F-dur, As-dur i f-moll, ostatnia uchodzi za dzieło o najwyższych lotach twórczego natchnienia. Łączą się tu w całość elementy liryczne, i epickie i dramatyczne.

Wykonawcą o bardzo bogatej skali interpretacyjnej znalazła ballada f-moll w Henryku Sztompce. Jednakże najbardziej porwał artysta publiczność mistrzowskim wykonaniem mazurków i poloneza. Mniej udatnie wypadło Scherzo h-moll, nie pozbawione licznych potknięć technicznych. Z naddatków, które Sztompka zagrał można by zestawić conajmniej pół recitalu. Licznie zgromadzona publiczność przyjmowała pianistę z entuzjazmem.

Organizacją koncertu zajmowała się Społeczna Organizacja Imprez Artystycznych "Artos".

A. Dygacz